

Motion till riksdagen 2011/12:Ju8

av Kent Ekeröth (SD)
med anledning av prop. 2011/12:63

Ökad säkerhet i domstol

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fasta och tidsmässigt permanenta inpasseringsskontroller med larmbågar, lika dem som används på flygplatser, installeras vid Sveriges domstolar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utöka säkerhetspersonalen, i form av synliga uniformerade vakter, för att ge ökad upplevd och faktisk trygghet i Sveriges domstolar.

Motivering

Vi Sverigedemokrater ser positivt på regeringens proposition som syftar till att öka säkerheten i Sveriges domstolar. Den ökade hotbilden mot rättsväsendet som det hänvisas till är sedan tidigare känd men bekräftas återigen:

Den anmälda våldsbrottsligheten har ökat under senare år. De kriminella nätverken breder ut sig och blir allt fler. Brottsligheten har också blivit mer internationell, bl.a. till följd av Sveriges medlemskap i EU och inträde i Schengensamarbetet. Det är en utveckling som också medför ökade risker för domstolarnas verksamhet.

Vidare har antalet anmälningar om övergrepp i rättssak, t.ex. när ett vittne utsatts för våld eller hot, ökat markant mellan åren 1999 och 2006. Det förekommer att dessa brott begås i domstol i samband med domstolsförhandlingar. Som Åklagarmyndigheten framhåller i sitt remissvar, är det en grundläggande förutsättning för en effektiv brottsbekämpning och lagföring att målsägande och vittnen inte drar sig för att infinna sig till förhandling. Myndigheten har under senare tid noterat att sådan tveksamhet från målsägande och vittnen förekommer i ökad utsträckning och menar att förstärkt säkerhet kan ha en stor betydelse i detta sammanhang.

Det system för incidentrapportering som Domstolsverket tillämpar visar på ett ökat antal rapporterade incidenter i domstolarna. [...] Antalet rapporterade incidenter har ökat från 170 under år 2008 till 225 under 2010 [...].

Fel! Okänt namn på

De omfattande beslag av farliga föremål som förekommer vid vissa säkerhetskontroller är också oroande.

Förtroendestudien enkät riktad till domare visar att ungefär var tredje domare anser att säkerheten i rättssalarna är ganska dålig eller mycket dålig (SOU 2008:106, Ökat förtroende för domstolarna). Av Domstolsverkets rapport Säkerhet 2010 framgår också att antalet hot mot anställda har fördubblats mellan 2009 och 2010.

Av en undersökning som Jusek genomfört bland sina medlemmar under hösten 2011 framgår att 12 procent inom Sveriges Domstolar och 42 procent inom Åklagarmyndigheten ibland eller oftare känner sig otrygga i sin yrkesutövning. Vidare framgår att mer än var fjärde under de senaste två åren blivit utsatta för våld, hot, trakasserier, skadegörelse eller någon annan form av otillbörlig påverkan (Jusek, Tryggt eller otryggt i rättsväsendet, 2011).¹

Precis som Åklagarmyndigheten anför menar vi att en grundläggande förutsättning för ett fungerande rättsväsende är att vittnen och målsägande inte skräms till att tveka inför att utge domstolsutsagor. Vidare är ett fungerande rättsväsende själva fundamentet för ett fungerande rättssamhälle. Både den faktiska och den upplevda tryggheten och förtroendet för domstolsväsendet måste därför stärkas och det både kraftfullt och effektivt.

Mot bakgrund av den rådande utvecklingen vill jag utöver regeringens förbättringar, liksom Kamrätten i Stockholm, Åklagarmyndigheten, Umeå tingsrätt och Östersunds tingsrätt, gå längre och införa fasta och tidsmässigt permanenta inpasseringskontroller med larmbågar, lika dem som används på flygplatser. Sveriges Domstolar efterfrågade dessutom utökad finansiering i sin hemställan för 2012 just för att införa sådana permanenta kontroller. I Sverigedemokraternas höstbudget 2011 har vi yrkat på införande av sådana kontroller och budgeterat för det ändamålet.

Kontrollen bör inkludera hela domstolsbyggnaden, dvs. inklusive de allmänna utrymmena i anslutning till själva förhandlingssalen. Det är av vikt att hela domstolsbyggnaden är fredad och att både den faktiska och upplevda tryggheten höjs så snart man passerar in i byggnaden. Detta innebär även att en person som vägrar genomgå kontroll ska kunna nekas tillträde till byggnaden.

Enligt SOU 2009:78 finns många fördelar med denna typ av säkerhetsåtgärd.²

- ? Dessa kontroller är inte beroende av invecklade och möjligt felaktiga riskbedömningar eftersom de blir allomfattande.
- ? Förutsättningar finns för resursmässiga besparingar ”både tidsmässiga och ekonomiska, om hotbilden och tänkbara motåtgärder inte regelmässigt behöver övervägas”.
- ? De kommer att bidra till att minimera arbetsplatsrisken för våld och hot för de yrkesverksamma inom domstolsväsendet.
- ? De kommer att fungera preventivt mot dem som annars tar med sig vapen och andra farliga föremål in i rätten (som framgår ovan i citat från propo-

¹ Proposition 2011/12:63, s. 12–13.

² SOU 2009:78, s. 137–142.

Fel! Okänt namn på

sitionen är detta ett mycket utbrett fenomen med avseende på stick- och skärvapen).

- ? De kan ge preventiva effekter mot dem som spontant begår hot eller våldshandlingar eftersom potentiella tillhyggen redan fråntas dem i entrén och att kontrollerna markerar att säkerhetspersonalen har ögonen på dem.
- ? Och framför allt, som ett följd av allt detta, att målsäganden och vittnens trygghet och förtroende relaterat till domstolsväsendet ökar och att oro och fruktan över att yttra sig fritt minskas. Därmed minskas även hotet mot vår rättsstat.

Vi är medvetna om att det trots denna utvidgade säkerhetssatsning fortfarande kommer att finnas möjlighet att begå hot- och våldshandlingar efter den föreslagna inpasseringskontrollen trots att de faktiska och upplevda riskerna minimerats avsevärt.

Därför vill vi i kombination med denna satsning för det andra även se en ökad närvaro av säkerhetspersonal i form av uniformerade vakter i likhet med Sveriges Domstolars önskan. Även detta budgeterades i Sverigedemokraternas höstbudget 2011.

Stockholm den 28 februari 2012

Kent Ekeröth (SD)